

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

Hyvinvointi- kertomuksen ja -suunnitelman vuosiraportti 2024

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen 2024

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

1

www.luvn.fi/hyvinvointipalvelut
-sivusto, joka kokoaa alueen
hyte-palvelutarjonnan
aikuisväestölle

11 895

katselukertaa 12 mielen
hyvinvointi ja päihteet –
tietoiskuilla LUVN YouTube -
kanavalla

18 Järjestettyä

talousneuvolakertaa (Espoo ja
Lohja 9-12/2024)

102

järjestöä, jolle myönnettiin
järjestöavustusta
(kumppanuusavustukset 24
yleisavustukset 78)

Noin **60 %**

Lapsiperheiden neuvonnan ja
ohjauksen yhteydenottoista
ratkaistiin ensikontaktissa

60 000 Omaperhe.fi

käyttäjää 8-12/2024
Omaperhe

173 osatyökykyisen

asiakkaan kuntoutustavoitteet
kirjattu (Walmu-järjestelmä 10-
12/24)

98%

Seniori-Infon neuvonnan
yhteydenottajista tavoitettiin
viimeistään seuraavana
arkipäivänä

9

alueen kunnan kanssa
älylaiteviestintää lapsiperheille,
sekä Omaperhe.fi ja LUVN
infonäytöillä ajantasaista
älylaiteinfoa lapsiperheille

105 rakenteellisen

sosiaalityön raporttia ilmiöistä ja
ongelmista vuonna 2024
(12 raporttia v. 2023)

94 %

Koulu- ja opiskeluhuollon
kuraattoripalvelujen saatavuus
määräajassa (7 vrk tai kiireell.
tapauksissa seuraavana päivänä)

Yli 7000

osallistumiskertaa ikääntyneiden
Olkari-toimintaan

204

espoolaista löysi Omatilan
palvelut

Noin **50**

kohtaamispaikkaa Länsi-
Uudellamaalla

400 000

jaettua **Elinvoimaa ikääntyneille -**
liitettä kolmesti vuodessa koko
hyvinvointialueen alueella

[Hyvinvointikertomus ja
hyvinvointisuunnitelma | Länsi-
Uudenmaan hyvinvointialue](#)

Raportin sisältö

- Alueellinen hyvinvointikertomustyö ja raportointi
- HYTE-kerroin
- Kansallinen terveysindeksi
- Järjestöyhteistyö ja -avustukset
- HYTE-palvelukonsepti

Hyvinvoinnin tila ja hyvinvointisuunnitelman toimenpiteet teemoittain:

- Mielen hyvinvoinnin edistäminen
- Terveiden elintapojen edistäminen
- Hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen
- Turvallisuuden edistäminen
- Tiedolla johtamisen kehittäminen

Alueellinen hyvinvointikertomus- ja suunnitelma

Alueellinen hyvinvointikertomus ja –suunnitelma ohjaa alueellista HYTE-työtä

- Hyvinvointialueen on seurattava asukkaittensa elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Hyvinvointialueen on strategisessa suunnittelussaan asetettava hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet ja määriteltävä tavoitteita tukevat toimenpiteet.
- Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma tukevat **strategian toteutumista** ja konkretisoivat sitä, **miten hyvinvointialueen strategia ja palvelustrategia nivoutuvat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työhön.**
- Hyvinvointialue valmistelea aluevaltuustolle alueellisen hyvinvointikertomuksen ja –suunnitelman valtuustokausittain yhteistyössä alueen kuntien kanssa.
 - Alueellinen hyvinvointikertomus 2023-2025 on hyväksytty aluevaltuustossa joulukuussa 2023.
 - Alueellinen hyvinvointisuunnitelma 2024-2026 on hyväksytty aluevaltuustossa helmikuussa 2024.
- Hyvinvointisuunnitelman toimenpiteiden toteutumista raportoidaan osavuosikatsausten yhteydessä sekä vuosiraportissa.

Hyvinvointisuunnitelma kuvaa alueellista hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa ja asettaa painopisteet, tavoitteet ja seurannan

Hyvinvointisuunnitelman painopisteet

Mielen hyvinvoinnin vahvistaminen

Hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen

Tiedolla johtamisen kehittäminen

Terveiden elintapojen tukeminen

Turvallisuuden edistäminen

Esteettömyyden ja saavutettavuuden edistäminen

Lakisääteiset ikäryhmiä koskevat suunnitelmat perustuvat alueelliseen hyvinvointisuunnitelmaan

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma

Alueellinen opiskeluhoito-suunnitelma

Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma

- Miten erityisesti lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia ja terveyttä edistetään kuntien, järjestöjen ja muiden hyte-toimijoiden kanssa

- Miten erityisesti ikääntyneiden hyvinvointia ja terveyttä edistetään kuntien, järjestöjen ja muiden hyte-toimijoiden kanssa

Hyvinvoinnin vuosiraportti

- Hyvinvointialueella on raportoitava asukkaiden hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä aluevaltuustolle vuosittain*.
- Tämä raportti on kooste alueen väestön hyvinvoinnin tilasta ja hyvinvointisuunnitelman toimenpiteiden etenemisestä vuonna 2024.
 - Laajempi kooste alueen väestön hyvinvoinnin tilasta on hyvinvointikertomuksessa 2023-2025. Koska suuri osa indikaattoreista ei ole päivittynyt hyvinvointikertomuksen hyväksymisen jälkeen, tähän raporttiin on nostettu vain toimenpiteiden kannalta keskeisimmät indikaattorit ja ne, joista uutta tietoa on saatavilla.
 - Raporttiin on koostettu eri ikäryhmiä koskevaa hyvinvointitietoa ja toimenpiteiden toteutumista alueellisen hyvinvointisuunnitelman 2024-2026 painopisteiden mukaisesti.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteet ja johtaminen

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue, kunnat, HUS-yhtymä, järjestöt:
- hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyötavoitteet, toimenpiteet ja seuranta

Uudenmaan hyte-teemaryhmä
- Uudenmaan hyvinvointialueiden ja HUS:n hyte-yhteistyö

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen hyvinvointijohtaminen

Hyvinvointialueen johtoryhmä:
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen strateginen johtaminen

Palvelualueiden johtoryhmät:
Alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman sekä ikäryhmien hyvinvointisuunnitelmien ohjaus ja seuranta

Hyvinvointityön monialainen asiantuntijaryhmä:
Alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman koordinointi sekä vuosittainen seuranta ja raportointi, hyte-toimintamallien käyttöönoton edistäminen, LU-hyte-verkoston ja empt-verkoston koordinointi

Vanhusneuvosto, vammaisneuvosto, nuorisovaltuusto: hyte-yhteistyö

LU-hyte-verkosto (HVA koordinoi, kunnista hyvinvointikoordinaattorit ja järjestöedustus)
- hyte-yhteistyön tukeminen, mm. alueellinen hyvinvointikertomustyö ja valmistelu

Lasten, nuorten ja perheiden yhteistyöryhmät:

- **Länsi-Uudenmaan sivistys- ja opetustoimen tapaamiset**
- **LU -opiskeluhuollon yhteistyöryhmä**

Ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön verkosto (HVA koordinoi, mukana EMPT-asiantuntijat kunnista)

Järjestöyhteistyön foorumit:

- Länsi-Uudenmaan järjestöfoorumi (käynnistyy 2025)

Järjestöjen teema-verkostot:

- Länsi-Uudenmaan päihde- ja mielenterveystoimijoiden verkosto (PäMi)
- Kumppanuushautomo - vieraskielisten järjestöjen verkosto
- Länsi-Uudenmaan ruoka-apuverkosto
- Länsi-Uudenmaan ikäverkosto
- Länsi-Uudenmaan lasten ja perheiden järjestöjen verkosto
- Espoon seudun kohtaamispaikkatoimijoiden verkosto

Kunnan hyvinvointijohtaminen

Esimerkki johtamisrakenteesta (vaihtelee kunnittain):

Kunnan johtoryhmä: hyvinvointityön strateginen johtaminen

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjausryhmä/työryhmä:
poikkihallinnollisen hyvinvointityön varmistaminen, ohjaus ja seuranta

(Ikäkausittaiset hyvinvointityön ohjausryhmät: ikäryhmien hyvinvointisuunnitelmat)

(Hyvinvointityön asiantuntijaryhmä: kunnan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman koordinointi, poikkihallinnollinen hyte-yhteistyö, alueellinen hyte-yhteistyö)

Vanhusneuvosto, vammaisneuvosto, nuorisovaltuusto, asukasosallisuus: hyte-yhteistyö

Asiantuntijatuki hyte-työlle
- mm. osallistuminen kuntien hyte-ohjausryhmiin

Hyvinvointialueen HYTE-kerroin

Hyvinvointialueiden HYTE-kerroin

Prosessi-indikaattorit

= hyvinvointialueen toimintaa kuvaavat indikaattorit

- **Lastenneuvolan terveystarkastukset:** 4 v. tarkastuksista pois jääneet
- **Kouluterveydenhoidon terveystarkastukset:** 8. lk. tarkastuksista pois jääneet
- **Lasten rokotukset:** MPR-rokotusten saaneiden 11-24 kk -ikäisten %-osuus
- **Alkoholinkäyttö:** Alkoholinkäytön mini-intervention toteutuminen, 18 v. täyttäneet
- **Tyypin 2 diabetes:** elintapaneuvonnan toteutuminen Käypä-hoito- suositusten mukaisesti tyypin 2 diabetesriskissä oleville
- **Työttömien terveystarkastukset (18-64 v.),** tarkastusten %-osuus suhteessa työttömien kokonaismäärään

Tulosindikaattorit

= hyvinvoinnin muutosta kuvaavat indikaattorit

- Vammojen ja myrkytysten hoidosta aiheutuvat sairaalahoitajakset/hoidetut potilaat /10 000 asukasta
- Lonkkamurtumat yli 65-vuotiailla, %-osuus vastaavan ikäisistä
- Ei työssä, koulutuksessa tai asevelvollisuutta suorittamassa olevat 20-24- vuotiaat (NEET), %-osuus ikäluokasta
- Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25-64- vuotiaat, %-osuus ikäluokasta
- Mielenterveyshäiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18-34- vuotiaat, %-osuus vastaavan ikäisistä

HYTE-kerroin käyttöön vuonna 2026

HYTE-kertoimen tavoitteena on kannustaa hyvinvointialueita huolehtimaan tarpeenmukaisesta ehkäisevästä työstä sosiaali- ja terveyspalveluissa. Toimintaa ja tuloksia väestötasolla kuvaavat indikaattorit huomioidaan ensimmäisen kerran vuoden 2026 rahoituksen jaossa. (Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021)

Miten HYTE-kerroin lasketaan?

- HYTE-kertoimen perusteella jaetaan 0,977 % hyvinvointialueiden rahoituksesta. Tämä ei ole korvamerkittyä, vaan yleiskatteellista eli se sisältyy hyvinvointialueen saamaan valtion rahoitukseen. Hyvinvointialue voi käyttää saamansa summan valtion rahoituksen perusteissa osoitettujen tehtävien hoitamiseksi.

Laskennassa käytettävät indikaattorit

- HYTE-kertoimen suuruus määräytyy kahdenlaisten indikaattorien perusteella: **toimintaa ja voimavaroja kuvaavista prosessi-indikaattoreista** ja **tuloksia kuvaavista tulosindikaattoreista**. Indikaattoreita on yhteensä 11.
- Prosessi- ja tulosindikaattoreiden painoarvo on yhtä suuri (0,5). Tulosindikaattoreiden osalta lasketaan kahden viimeisimmän mittauksen välinen ero kuvaamaan muutosta. Toimintaa kuvaavia prosessi-indikaattoreita on kuusi ja tuloksia kuvaavia tulosindikaattoreita on viisi, jolloin yksittäisen prosessi-indikaattorin painoarvo on 0,08333 ja yksittäisen tulosindikaattorin painoarvo on 0,1.

**Asukasta kohden määritelty
hyvinvoinnin ja terveyden
edistämisen perushinta
(39,40 EUR)**
X
asukasluku
X
**hyte-kerroin / koko maan
hyte-kerroin**

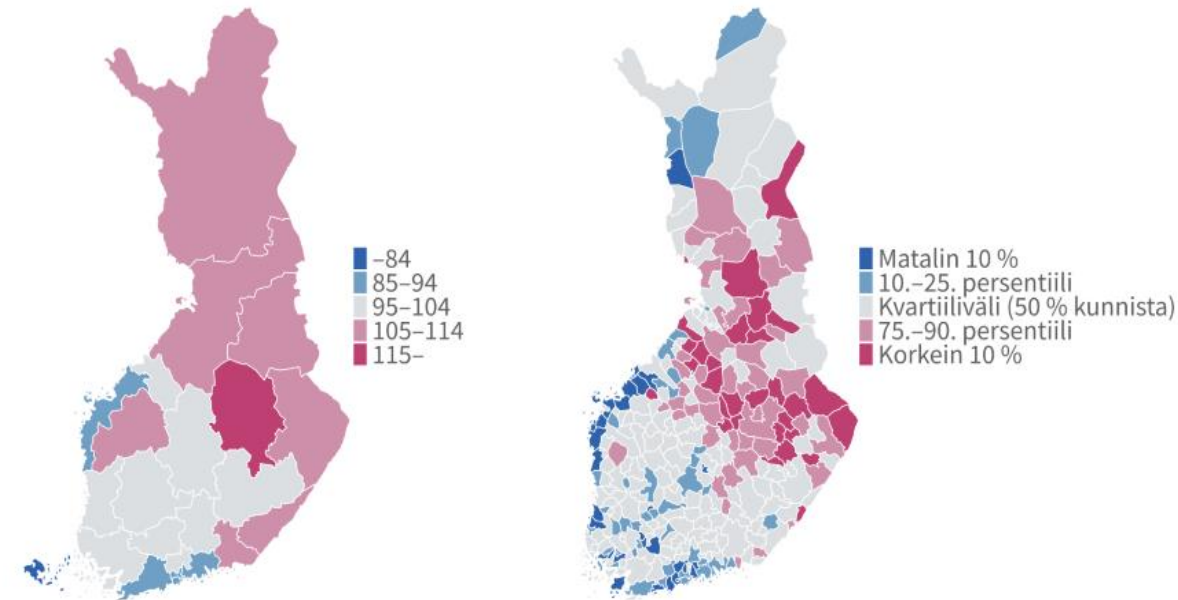
Kansallinen terveysindeksi kuvaa yleistä hyvinvointia

Sisältää sairastavuusindeksin ja työkyvyttömyysindeksin (16-64 vuotiaat)

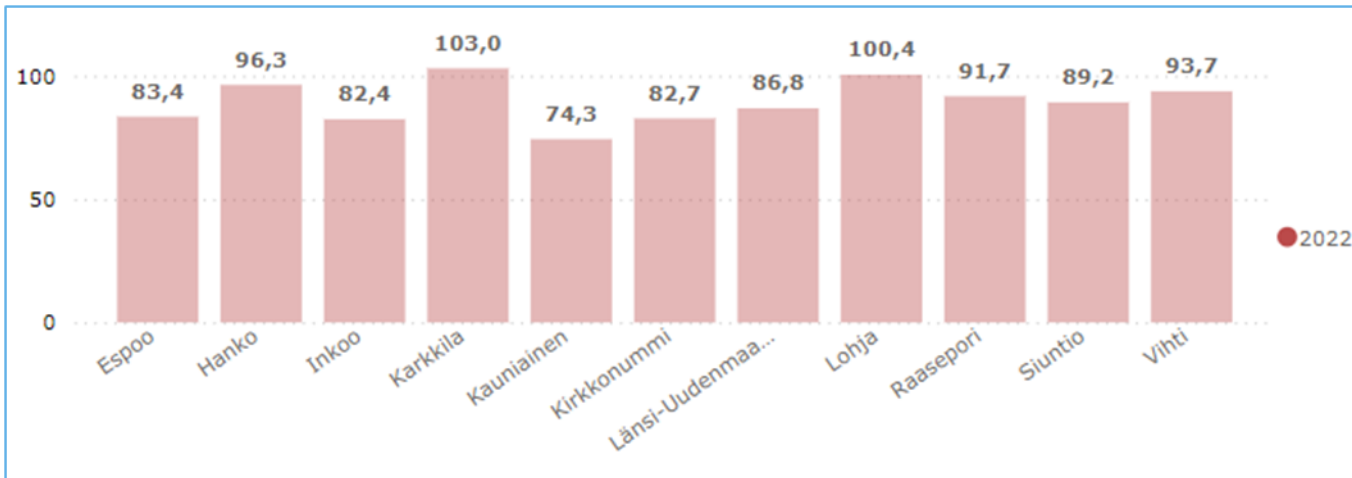
Sairastavuusindeksi (Pohjanmaan ohella) Suomen pienin (87), kuntien väliset erot suuret

- Sairastavuusindeksiin kuuluu kymmenen sairausryhmää. Sairausryhmittäiset osaindeksit kuvaavat syöpien, sepelvaltimotaudin, aivoverisuonitautien, tuki- ja liikuntaelinten sairauksien, vakavien mielenterveyden ongelmien, tapaturmien, muistisairauksien, keuhkosairauksien, diabeteksen ja alkoholisairauksien yleisyyttä. Sairastavuusindeksissä kunkin sairausryhmän yleisyyttä painotetaan sen perusteella, mikä on kyseisen sairausryhmän merkitys väestön kuolleisuuden, työkyvyttömyyden ja elämänlaadun sekä sote-palvelukäytön kustannusten kannalta.
- Kuntien väliset erot suuret: korkein indeksi on Karkkilassa (106) ja matalin Kauniaisissa (74).

Sairastavuusindeksi 2020–2022, ikävakioitu

Sairastavuusindeksi 2020-2022 kunnittain, ikävakioitu

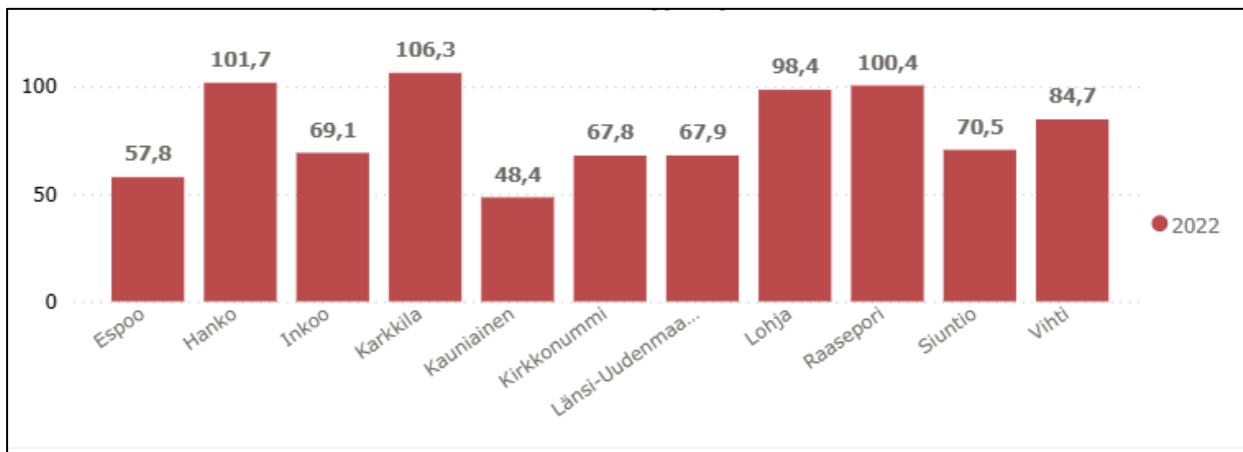

Lähde:THL Tilastoraportti 23/2024 Kansallinen terveysindeksi 2020-2022

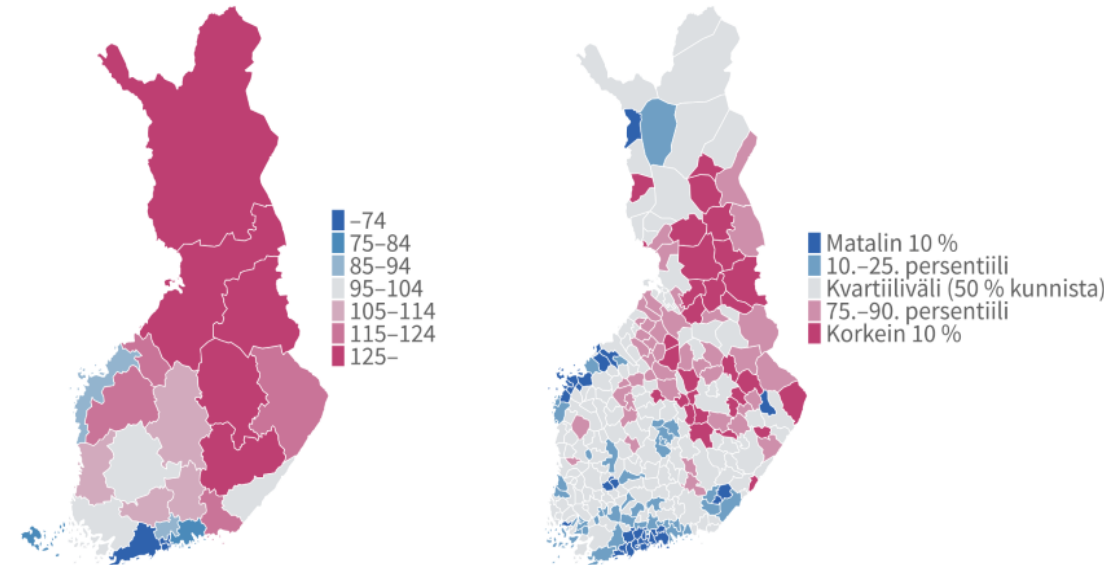
Länsi-Uudellamaalla hyvinvointialueiden matalin työkyvyttömyysindeksi (68), kuntien väliset erot suuret.

- Työkyvyttömyysindeksissä on kolme osiota: työkyvyttömyyseläke, sairauspäiväraha ja ammatillisen kuntoutuksen myönteiset päätökset.
- Alueen kuntien väliset erot suuret: Matalin Kauniaisissa (48, Suomen matalin), korkein Karkkilassa (106)

Työkyvyttömyysindeksi 2020-2022 kunnittain (THL, Sotkanet)

Työkyvyttömyysindeksi 2020-2022, ikävakioitu

Lähde:THL Tilastoraportti 23/2024 Kansallinen terveystilasto 2020-2022

HYTE-palvelukonsepti ja järjestöyhteistyö ja - avustukset

Järjestöyhteistyö 2024

- Monipuolinen ja palvelustrategianmukainen yhteistyö yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa toteutui hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.
- Järjestöjen toimintaedellytyksiä tuettiin järjestöavustuksin ja järjestöjen vaikutusmahdollisuuksia tuettiin mm. teemaverkostojen toiminnalla sekä antamalla asiantuntijatukea sekä tarjoamalla järjestöille tietoa hyvinvointialueen toiminnasta.
- Järjestöneuvottelukunnan perustamisen suunnittelu käynnistyi toimintavuoden 2024 aikana.

Hyvinvointialueen järjestöavustukset 2024

Yleisavustukset 2024

- Myönnettiin 78 järjestölle
- Yleisavustuksina järjestöille kohdennettiin yhteensä 363 150 euroa
- Myöntämisessä painotettiin toimintaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi valitulle kohderyhmälle
- Yleisavustukset kohdentuivat teemoihin: Mielen hyvinvointi, terveellisiin elintapoihin tukeminen, yksinäisyyden ehkäiseminen, vertaistuki, osallistumisen tukemiseen, toimintakyvyn edistämiseen eri väestöryhmissä, mukaan lukien erityisryhmät
- Kohdennettiin runsaasti pienille ja vapaaehtoisvoimin toimiville järjestöille
- Hyvinvointialueen myöntämisperusteet eivät sisältäneet avustuksia uskonnollisesti tai poliittisesti toimiville järjestöille

Kumppanuusavustukset 2024

- Myönnettiin 24 järjestölle
- Kumppanuusavustuksina kohdennettu summa oli yhteensä 2 210 000 euroa
- STEA – tai muu julkinen rahoitus oli edellytys kumppanuus avustuksen myöntämiselle
- Kumppanuusneuvottelut olivat edellytys avustuksen saamiselle. Neuvotteluihin osallistui palveluiden ja järjestöjen edustajia laajasti ja niissä painottui palveluohjaus, yhteistyö hyvinvointialueen kanssa ja järjestöjen tarpeet.
- Järjestöt, joille avustus myönnettiin olivat valtaosin ammatillisesti toimivia järjestöjä, joilla on palkattua työvoimaa sekä vapaaehtoistyövoimaa käytettävissään

Hyvinvointipalvelut-verkkosivut kokoaa tiedon HYTE-palveluista asukkaille ja ammattilaisille

Tavoitteet:

- Edistää asiakkaiden ja asukkaiden fyysistä, sosiaalista ja mielen hyvinvointia.
- Edistää pysyvää toimintatapojen muutosta eli painopisteen siirtämistä nykyistä enemmän ennaltaehkäiseviin ja hyvinvointia ja terveyttä edistäviin palveluihin ja toimintaan.
- Lisätä yhdenvertaisuutta ja osallisuutta palveluissa.
- Varmistaa hyvinvointia ja terveyttä edistävien palveluiden saavutettavuus kaikille.

Painopisteet: liikunta, mielenterveys, ravitsemus, kulttuuri ja osallisuus

Ennaltaehkäisy: sairauksien, syrjäytymisen ja yksinäisyyden torjunta.

Digitaalinen palvelutarjotin

www.luvn.fi/hyvinvointipalvelut kehitetty vuonna 2024:

- HYTE-palvelujen hakukone (PTV- ja Lähellä.fi- integraatiot) sekä HYTE-teemakohtaiset tietosivut.
- Omaperhe.fi kokoaa lapsiperheiden palvelut helposti saavutettavaan muotoon **[Omaperhe](#)**

Yhteistyö ja kumppanuudet: Kuntien, järjestöjen ja hyvinvointialueiden yhteistyön toimintaedellytysten varmistaminen ja yhteistyön rakenteiden vahvistaminen

Toteutus ja arviointi vuonna 2025:

Toimenpiteet:

- Hyvinvointipalvelujen verkkosivut www.luvn.fi/hyvinvointipalvelut -verkkosivut **avattu tammikuussa 2025:**
- Monialaiset palvelupolut eri asiakasryhmille (liikuntaneuvonta, painonhallinta), joissa mukana kuntien ja järjestöjen palvelut.
- Kohdennetut viestintäkampanjat (sisäinen ja ulkoinen viestintä) ja jalkautus ammattilaisten käyttöön (koulutukset) keväällä 2025.

Palvelun kehittäminen:

- Käyttäjätestaukset: Navigoinnin, hakutoimintojen ja sisällön helppous.
- Asiakaspalaute: **Palautemekanismit palvelujen jatkuvaan parantamiseen.**

Mittarit ja seuranta: Käyttömäärät, asiakastyytyväisyys

Viestintä: Hyvinvointipalveluiden tunnistettavuuden vahvistaminen – yhteinen brändi

Kanavat: Sosiaalinen media, julisteet ja paikallistapahtumat.

Mielen hyvinvoinnin edistäminen

Lapset, nuoret, perheet- palveluissa edistettiin mielen hyvinvointia eri toimenpitein

Indikaattorit (Sotkanet)

(kouluterveyskysely, peruskoulun 8. ja 9. lk)

Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus

LUVN 22,6 %
Koko maa 21,4%

Ollut huolissaan mielialastaan viimeisen 12 kk aina

Luvn 36,8 %
Koko maa 35,9 %

Terveydentilansa keskimertaiseksi tai huonoksi kokevat

LUVN 26,7 %
Koko maa 26,6 %

Lähde: Kouluterveyskysely 2023

Keskeiset toimenpiteet

Neuvolan terveydenhoitajia on koulutettu Hyvän mielen perhe-koulutuksella. Koulutus vahvistaa ammattilaisten mielenterveyden tukemisen taitoja lapsiperheissä

Voimaperheet- toimintamalli neuvoloissa on laajennettu koko LUVN:n alueelle.

Alueellisen opiskeluhoitosuunnitelman tavoitteiden mukaisesti mielen hyvinvoinnin tukemiseksi on opiskeluhoollossa valittu kolme toimintamallia: 7. luokkien ja toisen asteen 1.vuosikurssin yhteisöllinen työ, käyttäytymisen tuen prosessi esiopetuksessa sekä opiskeluhoollon palveluiden kohtaamisen huoneentaulu.

On toteutettu säännöllisesti etänä Vanhemmuuden perustaitojen vahvistamiseen alle kouluikäisten lasten vanhemmille- tilaisuuksia.

Terapiat etulinjaan toimintamalli – hanke etenee hyvinvointialueen lasten, nuorten ja perheiden palveluissa suunnitellusti. Ammattilaisilla on käytössä uusia työvälineitä, jotka yhdenmukaistaa ja helpottaa lasten, nuorten ja perheiden avuntarpeen arviointia, ensivaiheen psykososiaalisen tuen tarjoamista sekä lisätä hoidollisia vaikuttavia menetelmiä mm. Lasten ja nuorten mielenterveyspalveluissa. Työvälineistä interventionavigaattori on laajasti käytössä mm. opiskeluhoollossa, mielenterveystalon omahoidon ohjelmat tukevat ensivaiheen psykoedukaation tarjoamista ja kognitiivinen lyhytterapia sekä ahdistuksen lyhytterapia koulutukset tukevat hoidon porrastusta.

Helposti saatavia mielenterveyden tuen palveluja on vahvistettu laajentamalla lapsiperheiden neuvonta ja ohjaus koko hyvinvointialueelle, samoin lasten mielenterveyspalvelut tarjotaan yhdenmukaisesti koko hyvinvointialueella

Opiskelukykyyn vaikuttavan tarkkaavuuden haasteiden selvittelyä perhekeskuspalveluissa on yhdenmukaistettu tavoitteena varmistaa oikeanlainen ja oikea-aikainen tuki tasalaatuisesti koko alueella heti haasteiden ilmetessä

Mittarit toimenpiteille

Vuonna 2024 kaikista koulu- ja opiskeluterveydenhuollon käynneistä 6-8% on ollut erityisen tuen käynnejä. Yleisemmät erityisen tuen käyntisyöt ovat olleet lapsen/nuoren käytösoire, ahdistuneisuus, hermostuneisuus, jännittyneisyys ja masennus.

Opiskeluhoollon kuraattorien ja psykologien palveluissa käyntisyöt merkittävä osa on liittynyt tunne-elämän haasteisiin ja sosiaalisiin suhteisiin.

Lapsiperheiden ohjauksessa ja neuvonnassa n. 60 % yhteydenotoista käsiteltiin ensikontaktissa eikä asiakasta ohjattu eteenpäin

Terapiat etulinjaan -ohjelmat: opiskeluhoollon työntekijöistä (psykologit, kuraattorit ja terveydenhoitajat) koulutettu yli 85 prosenttia ohjatun omahoidon käyttöön.

Neuvolan terveydenhoitajista n. 40 % koulutettu Hyvän mielen perhe-ohjelmassa

Työikäisissä hieman enemmän yksinäiseksi itsensä tuntevia kuin muualla Suomessa

Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus (%),
20-64-vuotiaat

Länsi-Uusimaa: 13,5 %

Koko maa: 13%

Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus (%),
yli 65-vuotiaat

Länsi-Uusimaa: 10,4%

Koko maa: 9,9%

HYTE-kerroin-tulosindikaattori

Mielenterveyshäiriöiden vuoksi
työkyvyttömyyseläkettä saavat
18-34- vuotiaat, %-osuus vastaavan ikäisistä

Länsi-Uusimaa: 0,8 % -> 0,8%

Koko maa: 1,1 % -> 1,1 %

- Länsi-Uudenmaan asukkaiden koettu yksinäisyys poikkeaa koko maan keskiarvosta. Vuosien 2020 ja 2022 välillä maan keskiarvoissa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia sukupuolittain tai koulutusryhmittäin, mutta Länsi-Uudellamaalla ne lisääntyivät miehillä ja korkeasti koulutetuilla. Miehillä yksinäisyyden kokemukset lisääntyivät yli 8 prosenttiyksikköä vuodesta 2020 (6 %) vuoteen 2022 (14,1 %) siinä missä naisilla ne vähenivät (2020: 17 %, 2022: 12,7 %). Korkeasti koulutetuilla henkilöillä yksinäisyys lisääntyi eniten (2020: 9,2 % vs. 2022: 13,5 %). Arvioidaan, että muutoksia voi osaltaan selittää koronapandemian aikainen työttömyyden kasvu ja rajoitustoimet.

Tuemme asukkaiden yhteisöllisyyttä mahdollistamalla kohtaamispaikkatoimintaa ja tiedottamalla siitä yhteistyössä kuntien ja järjestöjen kanssa

Tavoite: Tieto kohtaamispaikkatoiminnasta on saatavilla monikanavaisesti hyvinvointialueen asukkaille ja ammattilaisille

Olemme kehittäneet Hyvinvointipalvelut-sivuston, joka on LUVN:n alueellisen sähköinen palvelutarjotin.

- Sivusto ohjaa asukkaita suoraan järjestöjen hyte-palveluihin ja toimii myös ammattilaisten työkaluna hyte-palveluihin ohjaamisessa. Sivusto tulee osaksi ammattilaisten asiakasohjauksen työkaluja vuoden 2025 aikana.
- Järjestöjen Lähellä.fi:ssä/PTV:ssä ilmoittamat tiedot nousevat tammikuussa 2025 avatulle Hyvinvointipalvelut-sivustolle ja Omaperhe.fi-sivustolle.
- LUVN ja Hyte ry tukevat järjestöjä ja kuntia palvelujen käyttöönotossa.

Kohtaamispaikkatoiminnasta tiedottamisen tärkeimpiä väyliä (Länsi-Uudenmaan kohtaamispaikkatoiminnan verkoston kysely, syksy 2024):

- Epäviralliset tiedotuskanavat kuten some ja puskaradio tärkeimpiä kanavia toiminnasta tiedottamisessa
- Verkkosivut
- Ilmoitustaulut – fyysiset ja sähköiset
- Paikallislehdet tavoittavat hyvin asukkaat, mutta ilmoittaminen vaatii taloudellisia resursseja.

Mittari: Kohtaamispaikkatoiminnan vaikuttavuus

Osallistujat kokevat, että kohtaamispaikkatoiminta vähentää yksinäisyyttä ja tukee hyvinvointia monin eri tavoin (Länsi-Uudenmaan kohtaamispaikkatoiminnan verkoston kysely 2024):

- Yli 75% vastaajista (879 vastaajaa) koki, että toimintaan osallistuminen on vähentänyt yksinäisyyttä. (Noin kymmenes vastasi, ettei koe yksinäisyyttä)
- Toimintaan osallistumisen koettiin yleisimmin antavan:
 - Uusia sosiaalisia kontakteja 80% vastaajista
 - Mielekästä tekemistä arkeen 74%
 - Vaihtoehto kotiin jäämiselle 72%
 - Vertaistukea 63%
 - Jaksamista ja voimavaroja arkeen 59%
 - Keinoja lisätä omaa hyvinvointia 54 %
 - Sosiaalista tukea 48%
 - Psykososiaalisia taitoja 45%

*Kohtaamispaikkatoiminta viittaa organisoituun toimintaan tai tiloihin, joissa ihmiset voivat kohdata toisensa, jakaa kokemuksiaan, osallistua erilaisiin aktiviteetteihin ja rakentaa sosiaalisia verkostoja. Kohtaamispaikat voivat olla fyysisiä paikkoja tai virtuaalisia alustoja. Tällainen toiminta pyrkii tarjoamaan paikan, jossa ihmiset voivat tulla yhteen, jakaa kiinnostuksen kohteitaan ja tuntea yhteenkuuluvuutta.

Ikääntyneiden mielen hyvinvoinnin edistämisestä hyviä tuloksia uusien toimintamallien avulla

Indikaattorit (Sotkanet 2022)

Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus (%), 75 vuotta täyttäneet
LUVN 11,7%
Koko maa 12 %

Erittäin heikko osallisuuden kokemus (%), 75 vuotta täyttäneet
LUVN 11,9 %
Koko maa 10,2%

Elämänlaatunsa (EuroHIS-8) hyväksi tuntevien osuus (%),
75 vuotta täyttäneet
LUVN 50,2 %
Koko maa 44,8 %

Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus (%),
65 vuotta täyttäneet
LUVN 9,4 %
Koko maa 9,7%

Keskeiset toimenpiteet

Etäryhmätoiminnasta on saatu hyviä kokemuksia yksinäisyyden lieventämiseksi. Pilotointi toteutettiin oppilaitosyhteistyönä ja toiminnan jatkamista suunnitellaan. EtäOlkkaritoiminta käynnistyi keväällä 2024 ja nyt toiminnassa on kaksi ryhmää.

Mielen hyvinvoinnin tuen uuden toimintamallin avulla puheeksi otton osaamista vahvistetaan, eri toimijoiden roolia selkiytetään ensivaiheen tuessa ja yhteistyötä tiivistetään. Toimintamalli kehitettiin syksyn 2024 aikana. Kehittäminen ja käyttöönotto jatkuu kevään 2025 ajan. Terapianavigaattori on käyttöönotettu Seniori-Infossa. Henkilöstön mielenterveys- ja päihdeosaamista vahvistettiin syksyllä 2024 koulutusten avulla.

Yksinäisyyden ja osattomuuden kokemuksen vähentämiseksi pilotoitiin kotihoidossa uusia toimintamalleja. Pilotoinneista saatiin hyviä tuloksia niiden asiakkaiden kohdalla, joilla yksinäisyyden ja osattomuuden kokemuksen on tunnistettu lisäävän palvelujen tarvetta.

Olkkaritoimintaa kehitettiin edelleen tukemaan toimintakyvyltään heikentyneen ikääntyneen kotona asumista. Toiminnassa on keskeistä hyvinvointia ja terveyttä edistävät teemat sekä mahdollisuus yhdessäoloon ja kohtaamiselle.

Kulttuuritoiminnalla on tuettu asumispalveluiden asiakkaiden osallisuutta ja toimintakykyä yhdessä muiden toimijoiden kanssa, muun muassa kuntayhteistyössä.

Mittarit toimenpiteille

Olkkaritoimintaa on 6/10 kunnassa yhteensä 14 läsnäoloryhmää, joissa osallistumiskertoja oli vuodessa yli 7000.

Kotihoidossa pilotoidut uudet toimintatavat vahvistivat asiakkaiden toimijuutta ja hyvinvointia samalla, kun kotihoidon käyntejä on pystytty vähentämään kustannusvaikutuksin

Mielen hyvinvoinnin tuen toimintamalli valmistui syksyllä 2024 Seniori-Infossa. Kehittäminen ja mallin jalkauttaminen jatkuu kevään 2025 aikana.

Terveiden elintapojen edistäminen

Lasten ja nuorten ylipaino ja ravitsemustottumukset: ylipaino ja lihavuus yleisempää pojilla, tytöillä suurempi riski syömishäiriöille

Ylipainon, lihavuuden ja vaikean lihavuuden yleisyys

	LUVN tytöt	Koko maa tytöt	LUVN pojat	Koko maa pojat
2-6-vuotiaat				
Ylipaino	12,6 %	14,5%	21,9%	24,1%
Lihavuus	2,4%	2,8%	4,8%	5,6%
Vaikea lihavuus*	0,5%		1,2%	
7-12-vuotiaat				
Ylipaino	15,6%	18,1%	22,7%	26,4%
Lihavuus	2,7%	3,6%	6,5%	8,3%
Vaikea lihavuus	0,3%		1,0%	
13-16-vuotiaat				
Ylipaino	16,6%	19,3%	24,9%	27,6%
Lihavuus	2,8%	4,2%	7,5%	9,1%
Vaikea lihavuus	0,5%		1,5%	

* Vuoden 2023 tilastossa ensimmäistä kertaa tiedot vaikean lihavuuden yleisyydestä.

Kouluaterian syöminen: lähes puolet 8-9-luokkaisista ei syö koululounasta päivittäin

- 4.-5.-luokkalaisista vain 10,1 % (koko maa: 10,3 %) syö joka päivä kaikki aterian osat. LUVN alueen kuntien välillä vaihtelu 5,6%-12,4 %
- 8.-9. luokkalaisista 42,8 % (koko maa: 38%) ei syö koululounasta päivittäin. LUVN-alueen kuntien välillä merkittävää vaihtelua 35%-59%

Syömishäiriön riski ja tyytymättömyys omaan painoonsa, 8.-9. lk.

	LUVN	Koko maa
Syömishäiriön riski		
tytöt	37,2%	36,6%
pojat	9,5%	9,0%
Ei tyytyväinen omaan painoonsa		
tytöt	39,2%	39,9%
pojat	38,0%	37,8%

Terveyserojen kaventamisen näkökulma tärkeä työikäisten terveiden elintapojen edistämisessä

Indikaattorit

- Yli puolet (20-64-vuotiaista) liikkuu terveystieteiden suositusten mukaan liikunnan vähän (53%) / Vs. koko maa 56%:
 - Suuret erot koulutustaustojen välillä: matalasti koulutetut yli 60% vs. korkeasti koulutetut noin 47%
- Lihavia työikäisistä noin joka neljäs 21,2% (BMI \geq 30) / Vs. koko maa 23,3%
 - Matalasti koulutetut 27,9% Keskiasteen koulutetut 20,5% ja korkeasti koulutetut 15,8%
- Yli neljäsosa aikuisväestöstä (26,5%) käyttää liikaa alkoholia (AUDIT-C) / Vs. koko maa 29%. Suuret erot sukupuolten ja eri koulutusryhmien välillä.
- Noin joka kymmenes aikuisväestöstä tupakoi päivittäin. Suuret erot sukupuolten ja eri koulutusryhmien välillä.

Keskeiset toimenpiteet

Sosiaali- ja terveystieteiden asiakasohjaus jokaisen Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kunnan liikuntapalvelujen kanssa on systemaattista ja selkeää.

- Liikuntaneuvonnalla voidaan tukea erityisesti heidän liikkumista, jotka tarvitsevat tukea liikkumisen aloittamiseen tai lisäämiseen.
- Sosiaali- ja terveystieteiden palveluissa tärkeää tunnistaa ja ohjata erityisesti riskiryhmiin kuuluvia liikuntaneuvontaan.

Väestöviestintää päihteistä ja mielen hyvinvoinnista eri kohderyhmille.

LUVN Hyvinvointipalvelut –sivuston Päihteet ja riippuvuudet -osio, LUVN terveystieteiden infonäyttöjen lopettamisen tuki viestintää.

Mittarit toimenpiteille

- Liikuntaneuvonta yhdyspinnalla -verkosto perustettu. Kartoitettu kuntien liikuntaneuvonnan tilanne ja asetettu verkostolle yhteiset tavoitteet.
 - Liikuntaneuvontaa tarjolla alueen kaikissa kunnissa.
 - Tavoitteena vahvistaa asiakasohjausta hyvinvointialueen palveluista liikuntaneuvontaan 2025 aikana.
- Toteutimme vuosina 2023-2024 yhteensä 12 tietoiskua mielen hyvinvoinnista ja päihteistä eri ikä- ja kohderyhmille osittain yhteistyössä Uudenmaan hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin kanssa. Tietoiskut tekstitettiin su, ru, eng ja tallenteet ovat LUVN YouTube-kanavalla. Tallenteita on katsottu yhteensä 11 895 kertaa vuoden 2024 loppuun mennessä.
- LUVN Hyvinvointipalvelu –sivustolla Päihteet ja riippuvuudet -osio. LUVN infonäyttöillä viestintää.

Ikääntyneiden terveiden elintapojen edistäminen koetaan tärkeäksi

Indikaattorit (Sotkanet 2022)

Terveysliikuntasuosituksen mukaan liian vähän liikkuvien osuus (%), 75 vuotta täyttäneet LUVN 70,7 %
Koko maa 73,4%

Alkoholia liikaa käyttävien osuus (AUDIT-C) (%), 75 vuotta täyttäneet LUVN 27,4 %
Koko maa 19,6 %

Lihavien osuus (kehon painoindeksi BMI \geq 30 kg/m²) (%), 65 vuotta täyttäneet LUVN 22,0 %
Koko maa 20,8 %

Muistinsa huonoksi kokevien osuus (%), 75 vuotta täyttäneet LUVN 4,8 %
Koko maa 6,8 %

Keskeiset toimenpiteet

Terveyttä ja hyvinvointia edistävällä viestinnällä tavoitettiin ikääntyneitä eri tilaisuuksissa ja viestinnän kanavissa.

Elinvoimaa ikääntyneille-liitteen avulla viestitään säännöllisesti hyvinvointia ja terveyttä edistävästä teemoista. Vuoden 2024 liitteiden sisältöjä olivat mm. ravitsemus, yksinäisyys, alkoholinkäytön riskit sekä VESA- ja Olkkaritoiminta.

Teemaluennolla aiheina olivat ikääntyneiden hyvinvointia edistävä ravitsemus ja liikunta, arjen turvallisuus sekä mielen hyvinvointi.

Hyvinvoinnin verkkosivuille (hyte-palvelutarjotin) on koottu ikääntyneille oma kokonaisuutensa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen teemoista esimerkiksi liikunnan ja ravitsemuksen osalta. Ikääntyneitä on osallistettu verkkosivujen kehittämiseen ja testaukseen. Tavoitteena on, että ikääntyneet löytävät yhdeltä verkkosivulta hyvinvointia ja terveyttä edistävää tietoa, kuntien ja järjestöjen toimijoita sekä esimerkiksi itse- ja omahoidon ohjelmia.

Henkilöstön ravitsemusosaamista on vahvistettu ja intranettiin on perustettu ravitsemuskoulutuksen sivusto. Vajaaravitsemuksen hoitopolkua on kehitetty ja verkostot sekä työryhmätoiminta on vakiintunut.

Kuntoutuksen polkujen ja henkilöstön kuntoutusosaamisen kehittäminen on edennyt suunnitellusti. Projektin tavoitteena on, että kuntoutuksen toimintamallit ovat käytössä kaikissa ikääntyneiden palveluissa sekä parantaa kuntoutustarpeen tunnistamista.

Mittarit toimenpiteille

Elinvoimaa ikääntyneille -liite tavoitti 3 kertaa vuodessa 440 000 länsi-uusimaalaista. Teemaluentoja on katsottu yhteensä yli 890 kertaa luentotilaisuuksissa tai tallenteena.

Hyte-palvelutarjottimena toimivat Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen verkkosivut julkaistiin 1/2025

Henkilöstön ravitsemuskoulutuksiin osallistui yhteensä yli 200 ammattilaista asumispalveluista ja kotihoidosta, lisäksi osaamista on tuettu ravitsemuskoulutuksen intra-sivustolla sekä verkostoyhteistyöllä.

Kuntoutuksen polkujen-työkalua kehitettiin vuoden 2024 aikana ja otettiin käyttöön tammikuussa 2025 tukemaan ohjausta ja neuvontaa. Työkalu toimii hyvinvointialueen intranetissä.

Suun terveydenhuollossa terveyden edistämisen toimenpiteitä kaikissa ikäryhmissä

Neuvolaikäisten suun terveyden edistäminen

- Asiakasosallisuuskysely neuvolan asiakkaille palvelujen käytöstä
- Koulutusta neuvolan henkilökunnalle suusairauksien riskien tunnistamisesta
- Yhtenäistetyt kirjalliset terveyden edistämisen materiaalit
- Lasta odottavan perheen suun terveys –video, jota voidaan hyödyntää esimerkiksi perhevalmennuksessa

Koululaisten ja esikoululaisten suun terveyden edistäminen

- Yhtenäinen toimintamalli kouluilla toteutettavaan terveyden edistämiseen
- Tuotettu oppimateriaalia ja kaksi suun terveyden edistämisen videota esikoululaisten ja koululaisten opetuksen tueksi
- Oppilaitosyhteistyössä järjestetty valmistaville luokille terveyden edistämisen opetusta

Nuorten suun terveyden edistäminen

- Osallistuminen kutsuntoihin

Ikääntyneiden suun terveyden edistäminen

- Yhteistyömalli ikääntyneiden asumispalveluiden kanssa
- Tuotettu videomuotoinen suun hoidon perehdytysmateriaali

Hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen

Lasten, nuorten ja perheiden osallisuutta edistettiin ja yksinäisyyttä ehkäistiin eri toimenpitein

Indikaattorit (Sotkanet)

Kouluterveyskysely, peruskoulun 8. ja 9. lk.

Ei yhtään läheistä ystävää

LUVN 11,0 %
Koko maa 10,5 %

Ei koe olevansa tärkeä osa koulu- eikä luokkayhteisöä

LUVN 13,1 %
Koko maa 14,1 %

Tuntee itsensä yksinäiseksi

LUVN 15,4 %
Koko maa 15,0 %

Lähde: Kouluterveyskysely 2023

HYTE-kerroin-tulosindikaattori

Ei työssä, koulutuksessa eikä asepalveluksessa olevien 18-24-vuotiaiden osuus (NEET)

LUVN 14 %
Koko maa 14,7 %

Lähde: Sotkanet 2023

Keskeiset toimenpiteet

Sosiaalista raportointia edistetty eri palveluissa. Sosiaalisen raportoinnin pilotti käynnistynyt Niittykummun perhekeskuksessa

Lastensuojelun kokemusasiantuntijatoimintaa toteutettiin aktiivisesti

Yhdessä kouluun –projektin kehittämällä toimintamallilla vahvistetaan asiakkaan toimijuutta koulupoissaolotilanteissa. Asiakkaiden osallistuminen ja heidän antamansa palaute on ollut keskeistä toimintamallin pilotoinnissa.

Yhteisöllisen opiskeluhuollon hyviä käytänteitä, sisältäen myös osallisuuden vahvistamisen, on jaettu alueellisessa opiskeluhuollon yhteistyöryhmässä.

Alueellisessa opiskeluhuollon yhteistyöryhmässä on koostettu toimenpiteitä yksinäisyyden ehkäisemiseen ja puuttumiseen. Esimerkiksi opiskeluhuollon psykologien, terveydenhoitajien ja kuraattorien kohdennetut ryhmätapaamiset ja 7. luokkien ja 2. asteen ensimmäisen vuosikurssin hyvinvointitunneilla sekä muu yhteisöllinen ja yksilökohtainen opiskeluhuollon toiminta kouluilla.

Sähköinen perhekeskus- Omaperhe.fi on otettu käyttöön. Omaperhe.fi-sivusto kokoaa eri toimijoiden palvelut lapsiperheille helposti lähestyttävään muotoon

Kohtaamispaikkatoimintaa toteutetaan koko Luvnin alueella. Kohtaamispaikkatoiminta tarjoaa kaikenlaisille perheille vertaistukea, juttelu- ja leikkiseuraa. Toimintaa toteutetaan yhteistyössä kuntien ja järjestöjen kanssa

Mittarit toimenpiteille

Vuonna 2024 tehtiin 62 rakenteellisen sosiaalityön raporttia. Kasvu merkittävä vuoteen 2023 verrattuna

Lastensuojelun yhteiskehittäjäryhmät kokoontuivat 2024 aikana 16 kertaa

Yhdessä kouluun-projektin toteuttamat yhteistyöpajat Luvnin ja koulujen toimijoille, 5 työpajaa, joihin osallistui 150 henkilöä. Monialaiset koulupoissaolojen interventiokoulutukset, 5 kpl, joissa osallistujia 60 perhekeskusten ammattilaista

Omaperhe.fi-käyttö: Omaperhe.fi käyttäjiä ollut n. 60 000 ajalla 1.8.-31.12.24

Kohtaamispaikkatoiminnan kävijämäärät -saadaan tammikuun loppupuolella

Torjumme lapsiperheköyhyyden riskitekijöitä ja ennaltaehkäisemme asunnottomuutta

Indikaattorit 2022/2023

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet lapsiperheet / osuus lapsiperheistä:

LUVN 2,9% -> 2,9%
koko maa 2,6% -> 2,6%

Toimeentulotukea saaneet lapsiperheet:

LUVN: 9% -> 9%
koko maa 8,7% -> 8,5%

HYTE-kerroin- tulosindikaattori

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25-64 -vuotiaat %

LUVN: 2,5% -> 2,4%
Koko maa: 2,5% -> 2,4%

Keskeiset toimenpiteet

- **Talousneuvola** palvelee puhelimitse koko alueella ja fyysisenä palveluna kahdessa kunnassa. Tavoitteena on kehittää tilastointia niin, että jatkossa voidaan seurata, kuinka suuri osuus asiakkaista lapsiperheitä.
- Harrastuksiin myönnetään taloudellista tukea suurimmassa tarpeessa oleville lapsiperheille, harrastustakuun periaatteiden mukaisesti.
- Aikuisten sosiaalipalvelujen **keskitetyn neuvonnan ja ohjauksen toimintamallin prosessia on kehitetty**, minkä seurauksena 2.1. 2025 on käynnistynyt **Neuvis, aikuisten sosiaalipalvelujen neuvonta ja ajanvaraus**. Käynnistymisen myötä tarkennetaan toiminnan seuraamisen mittarit, kuten systemaattinen asiakasmäärien seuranta.
- LUVN on mukana **pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämisen** ohjelmaryhmässä ja osallistunut myös hankehakuun pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämiseksi, mutta tähän ei ole vielä saatu päätöstä.

Mittarit toimenpiteille

- Talousneuvola järjestettiin v.2024 Lohjalla 11 kertaa (syksyllä 5 kertaa), asiakkaita 53. Espoossa ajalla 6.9.-13.12.2024 Iso-Omenan palvelutorilla 13 kertaa, käyntejä 57 kpl. Puhelinpalveluna 14 kertaa, asiakas-palvelupuheluita 48 kpl.
- Lapsen harrastusmenoihin tehtiin 3746 myönteistä taloudellisen tuen päätöstä Espoon ja Kauniaisten osalta.
- 11/24 laskennassa Espoossa oli yksineläviä pitkäaikaisasunnottomia oli 110 henkilöä ja yksineläviä asunnottomia 404 henkilöä.

Työikäisten työkykyä, kotoutumista ja osallisuutta tuettiin eri tavoin

Indikaattorit

(Sotkanet, 2022 ->2023)

Työttömien %-osuus työvoimasta

kasvanut

LUVN:

8,2% -> 8,5%

Koko maa:

9,2% -> 9,8%

Pitkäaikaistyöttömien osuus

työttömistä laskenut:

LUVN:

42,2% -> 36,7%

Koko maa

37,9% -> 34,1%

Työkyvyttömyys- eläkettä saavien osuus

(25-64-vuotiaista) laskenut

LUVN:

3,8% -> 3,7%

Koko maa:

6,1 % -> 6%

Vaikeasti työllistyvien osuus

(15-64-vuotiaista) hieman laskenut:

LUVN

3,9% -> 3,6%

Koko maa

4,5 -> 4,2%

Keskeiset toimenpiteet

- **Pitkäaikaistyöttömien terveystarkastusten** prosessia on kehitetty niin, että alueellinen Työkykytiimi on aloittanut toimintansa 2.1.2025 osana aikuisten sosiaalipalveluja.
 - Yhteistyömalleja työllisyysalueiden ja muiden alueellisten toimijoiden kanssa on luotu.
 - TEP:n toimintamalli on luotu ja koottu käsikirjaksi.
 - Yhteistyön tiivistäminen uusien työllisyysalueiden ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa jatkuu.
- **Osatyökykyisten kuntoutuksen** tavoiteseurantaa varten hyvinvointialueella on käytössä Walmu, Arvi ja Vat – järjestelmät. Kuntoutustavoitteet asetetaan yhdessä asiakkaan kanssa ja työskennellään kohti tavoitteita.
- **Järjestöjen ja työllisyyttä edistävien palvelujen yhteistyön** vahvistamiseksi kuntouttavaa työtoimintaa tuottavat järjestöt on kilpailutettu ja yhteistyökumppanit valittu.
- **Kotoutumisen tuen yhteistyörakenteista ja -prosesseista** on sovittu kuntien kanssa. Kotoutumista tukevia järjestöjä on tuettu järjestöavustuksin ja tukemalla vieraskielisten järjestöjen alueellista yhteistyöverkostoa.

Mittarit toimenpiteille

- ***HYTE-kerroin-prosessi-indikaattori***
Pitkäaikaistyöttömien terveystarkastukset % työttömistä (2023)
LUVN 2,1 %
Koko maa 8,3 %
- Osatyökykyisten kuntoutustavoitteiden toteutuminen (tavoite 70%): Tavoitteet Walmuun kirjattu 173 asiakkaalle (10-12/24), numeraalista tietoa ei vielä saatavilla.

Ikääntyneiden osallisuutta tuettiin viestinnällä sekä järjestöyhteistyöllä

Indikaattorit (Sotkanet 2022)

Terveytensä keskitasoiseksi tai sitä huonommaksi kokevien osuus, %
vastaavan ikäisestä väestöstä
LUVN 49,6 %
Koko maa 53,4 %

Erittäin heikko osallisuuden kokemus (%),
LUVN 11,9 %
Koko maa 10,2 %

Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus (%), 75 vuotta täyttäneet
LUVN 11,7%
Koko maa 12 %

Keskeiset toimenpiteet

Hyvinvointia ja terveyttä edistävän viestinnän tavoitteena on saavuttaa ikäryhmä digitaalisten kanavien lisäksi perinteisten painettujen materiaalien avulla. Elinvoimaa ikääntyneille-liite on julkaistu kahdella kielellä kolme kertaa vuodessa koko hyvinvointialueen kattavasti. Tietoa hyvinvointialueen sekä muiden toimijoiden hyvinvointia ja terveyttä edistävästä palveluista on koottu Seniori-oppaaseen sekä Hyvinvointipalvelut-verkkosivuille.

VESA-vapaaehtoistoiminta laajentui vuoden aikana Lohjalle, Kauniaisiin ja Kirkkonummelle. VESA-toiminnalla koordinoidaan vapaaehtoisia kotona asuvien ikääntyneiden tueksi esimerkiksi ulkoiluun tai asiointikäynneille.

Tilapilotissa Villa Bredassa oli tavoitteena tukea järjestöjen ja yhdistysten toimintaa vajaakäytöllä olevien tilojen maksuttomalla käytöllä silloin, kun toiminta kohdentui hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Projektin avulla kehitettiin periaatteet tilojen yhteiskäyttöön ja otettiin käyttöön tilavarausjärjestelmä. Pilotista saatujen hyvien kokemusten myötä kokeilua on jatkettu.

Kuntouttavan päivätoiminnan tavoitteena on tukea ikääntyneiden toimintakykyä sekä edistää sosiaalista hyvinvointia yhdessäolon avulla. Toiminta on tukenut omaishoitajien hyvinvointia ja jaksamista yhtenä omaishoitajan vapaan muotona.

Mittarit toimenpiteille

Elinvoimaa ikääntyneille -liite tavoitti kolmesti vuodessa 440 000 länsi-uusimaalaista

Seniori-opasta jaettiin vuoden aikana 40 000 kpl

Seniori-Infon neuvonta vastasi yli 98 % yhteydenotoista viimeistään seuraavan päivän aikana

VESA-vapaaehtoistoiminta on tavoittanut vuoden aikana yli 150 ikääntynyttä neljässä kunnassa yli 1600 vapaaehtoiskeikalla. Toiminta kattaa 4/10 kuntaa hyvinvointialueella

Tilapilotissa Villa Bredassa 20 järjestöä varasi yli 580 tilaisuuteen tiloja syksyn 2024 aikana. Tilaisuuksissa oli yhteensä yli 5570 osallistujaa. Tilojenkäytön ja yhteistyön periaatteet ja toimintamalli on kuvattu.

Kuntouttavassa päivätoiminnassa oli yli 5900 osallistumiskertaa vuoden aikana.

Monikielisyys ja monimuotoisuuden edistäminen

- Väestöennusteiden mukaan **vieraskielisten osuus kasvaa** Länsi-Uudenmaan alueella. Vuonna 2023 Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella oli **vieraskielisiä 88 695, joka on noin 18 % koko alueen väestöstä**.
 - Vieraskieliset ovat hyvin heterogeeninen ryhmä, mutta yleisesti ottaen vieraskieliset yliedustettuna erityisesti raskaammissa palveluissa. Tämän vuoksi on tarve vahvistaa:
 - monikielisen ja -kulttuurisen väestön kykyä ottaa itse vastuuta oman hyvinvointinsa edistämisestä ja lisätä hyvinvointia edistävien palvelujen saavutettavuutta, tavoitettavuutta ja vaikuttavuutta.
 - tiedon saavutettavuutta tarjolla olevista sosiaali- ja terveyspalveluista monikieliselle väestölle ja oikea-aikaista ohjautumista niihin.
- ➔ Näitä tavoitteita toteutetaan mm. monikielisen verkkoauttamisen kautta **MOKIVA-projektissa (2024-2025)**.

Keskeiset toimenpiteet	Mittari
Koostesivujen luominen ja niiden sisältöjen suunnittelu järjestöjen ja henkilöstön kanssa. Eri kieliversioiden saatavuus verkkosivuilla. MOKIVA-projektin puitteissa verkkosivuille laaditaan tekoälypohjainen käännössovellus 10 eri kielelle ja erilliset koostesivut monikielisille sosiaali- ja terveyspalveluista. Koostesivujen pääpisteenä informatiiviset videot.	Verkkosivujen kävijämäärät ja eri kieliversioiden käyttökerrat. MOKIVA-projektissa koostesivujen kävijämäärät ja videoiden katselukerrat.
Perehdyttämissivun rakentaminen henkilöstölle monimuotoisuudesta ja yhdenvertaisuudesta osana uusien työntekijöiden perehdytystä.	Toteutunut. Seurataan sivujen kävijämääriä intranetissä.
Monimuotoisuuslausekkeen lisääminen Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen rekrytointi-ilmoituksiin.	Toteutunut

Turvallisuuden edistäminen

Turvallisuuden edistäminen eri ikäryhmissä

Indikaattorit (Sotkanet)

Kokenut fyysistä uhkaa vuoden aikana peruskoulun 8. ja 9. lk

LUVN 18,8 %

Koko maa 17,5 %

Lähde: Kouluterveyskysely 2023

HYTE-kerroin-tulosindikaattori Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut potilaat lkm /10 000 asukasta (2022/2023):

LUVN 65,4 → 63,7

Koko maa 94,1 → 91,8

HYTE-kerroin-tulosindikaattori Lonkkamurtumat 65 vuotta täyttäneillä,

% vastaavan ikäisestä väestöstä (2022/2023)

LUVN 0,7 % (633) → 0,7% (647)

Koko maa 0,7 % → 0,7%

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä (2022/2023)

LUVN 322,8 → 304,7

Koko maa 347,3 → 332,3

Keskeiset toimenpiteet

Lapset, nuoret, perheet

Nuorisorikollisuuden ennaltaehkäisty ja rikollisuuteen puuttuminen –hanke toteutettiin 11/2023-08/2024. Tuotoksena peruskoulutukset viranomaisten yhteistoiminnasta rikosprosessin aikana ja kirjalliset työohjeet sosiaalityöhön. Jatkohanke käynnistyi 9/2024. Tavoite on, että työskentelymalli jää koordinoituna rakenteisiin, osaksi hyvinvointialueen rikoksen ehkäisyn ja torjunnan työtä.

Työikäiset

RIKU ry toteutti selvityksen alueella toimivista lähisuhdeväkivaltatyön verkostoista ja palveluista järjestöjen osalta. Selvitystä hyödynnetään mm. asiakasohjauksen ja lähisuhdeväkivaltatyön palvelujen kehittämisessä. Hyvinvointialueen osalta vastaavaa selvitystä ei ole tehty.

Lyömätön Linja Espoossa ry tarjoaa apua lähisuhdeväkivaltaa käyttäville tai sen käyttämistä pelkääville länsi-uusimaalaisille miehille. Omatila tarjoaa vastaavaa palvelua espoolaisille naisille.

Omatila, turvakoti Pellas ja Lyömätön Linja Espoossa ry ovat järjestäneet henkilöstölle täydennyskoulutusta lähisuhdeväkivallan ehkäisystä. Lisäksi Omatila on kouluttanut lähisuhdeväkivallan tunnistamiseen ja puheeksi ottoon aikuisten sosiaalipalvelujen, lastensuojelun vastaanottoperhetoiminnan, sijaishuollon perhetyön sekä perheoikeudellisten palvelujen henkilökuntaa.

Ikääntyneet

Ikääntyneiden arjen turvallisuutta on edistetty teemaluonnoilla sekä Elinvoimaa ikääntyneille -liitteen aihesisällöillä.

Kuntoutuksen kehittämisprojektin koulutuskokonaisuudella on vahvistettu henkilöstön osaamista mm. kaatumisten ehkäisyssä. Tavoitteena on, että kuntoutuksen toimintamallit ovat käytössä kaikissa ikääntyneiden palveluissa sekä parantaa kuntoutustarpeen tunnistamista.

Mittarit toimenpiteille

Lastensuojeluilmoitusten määrä
vuonna 2024 oli 20 792 kpl ja kasvua edelliseen vuoteen oli 13 %. Lapsen lainvastainen toiminta oli syynä 2036 ilmoituksessa. Espoon alueella tässä syyluokassa oli hienoista laskua aiempiin vuosiin verrattuna. Muilta alueilta vertailutietoa ei ole saatavilla.

Selvitys on toteutunut. Tuloksia hyödynnetään lähisuhdeväkivaltatyön järjestyhteistyön ja palvelujen kehittämisessä.

Kuntoutuksen koulutuskokonaisuuteen
osallistui yli 700 hlöä ja tallenteita on katsonut yhteensä yli 470 hlöä.

Turvakotien käyttöaste on korkea, osa avun tarvitsijoista ohjataan toiseen turvakotiin tilanpuutteen vuoksi

Kaiken ikäiset asukkaat ja sukupuolet saavat lähisuhdeväkivaltaan apua turvakoti Pellaksesta ja turvakoti Villa Familiasta. Espoolaisia tukee lisäksi lähisuhde- ja perheväkivaltatyön yksikkö Omatila alueen turvakotien lisäksi.

Omatilaan hakeutui vuonna 2024 yhteensä 204 uutta asiakasta. Näistä 182 oli työikäisiä, 12 eläkeikäisiä ja 10 lasta, ikäjakauma 18 vuodesta yli 80 vuoteen. Suomenkielisiä oli 66 %, ruotsinkielisiä 7 % ja muita kieliryhmiä 27 %. Omatilan neljässä turva-asunnossa on ollut asukkaita koko vuoden ajan.

Pellaksen turvakodista ohjattiin vuonna 2024 muualle 186 henkilöä turvakodin ollessa täynnä. Villa Familiasta ohjattiin vuonna 2024 muualle 11 aikuista ja yksi lapsi turvakodin ollessa täynnä.

Lähisuhdeväkivallan ehkäisyä, tunnistamista ja tukea vahvistetaan yhteistyössä Länsi-Uudenmaan alueen kuntien, järjestöjen ja HUS:n kanssa.

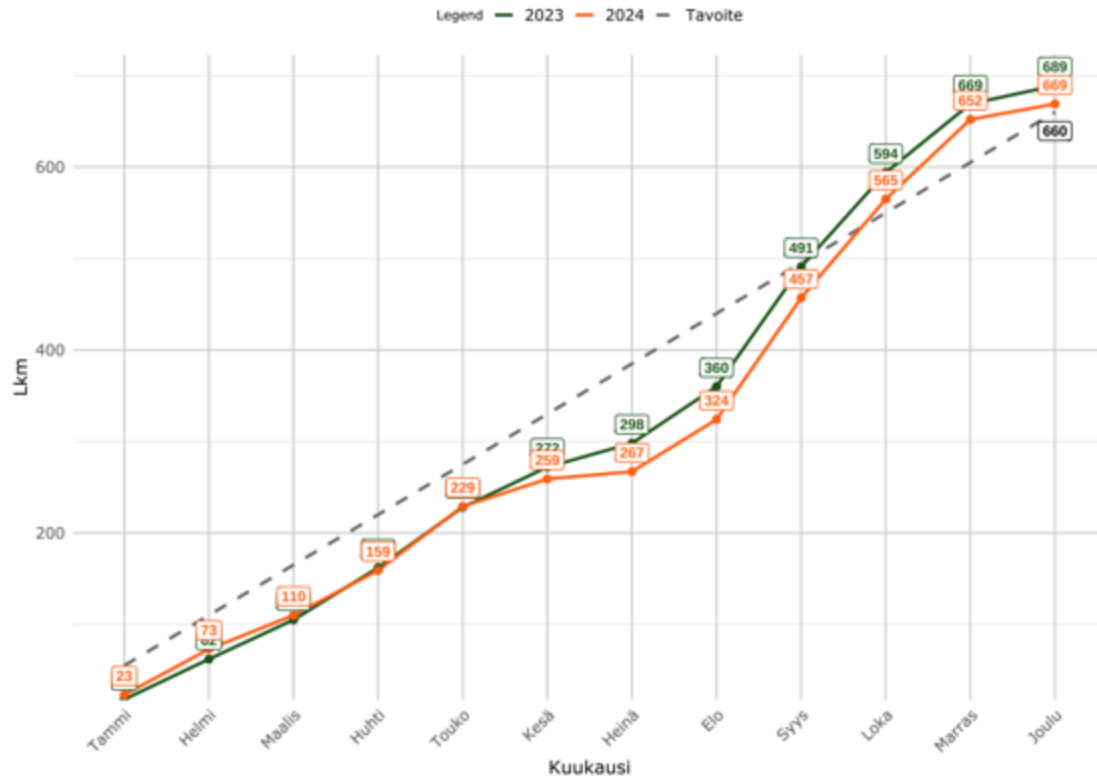
Turvakotien asiakasmäärä	2022	2023	2024
Turvakoti Pellas, Espoo			
naiset	104	99	111
miehet	10	16	10
lapset	85	101	96
yhteensä	199	216	217
Turvakoti Villa Familia, Karjaa			
naiset	41	57	59
miehet	2	4	5
lapset	53	40	48
yhteensä	96	101	112

Onnettomuuksien ehkäisy

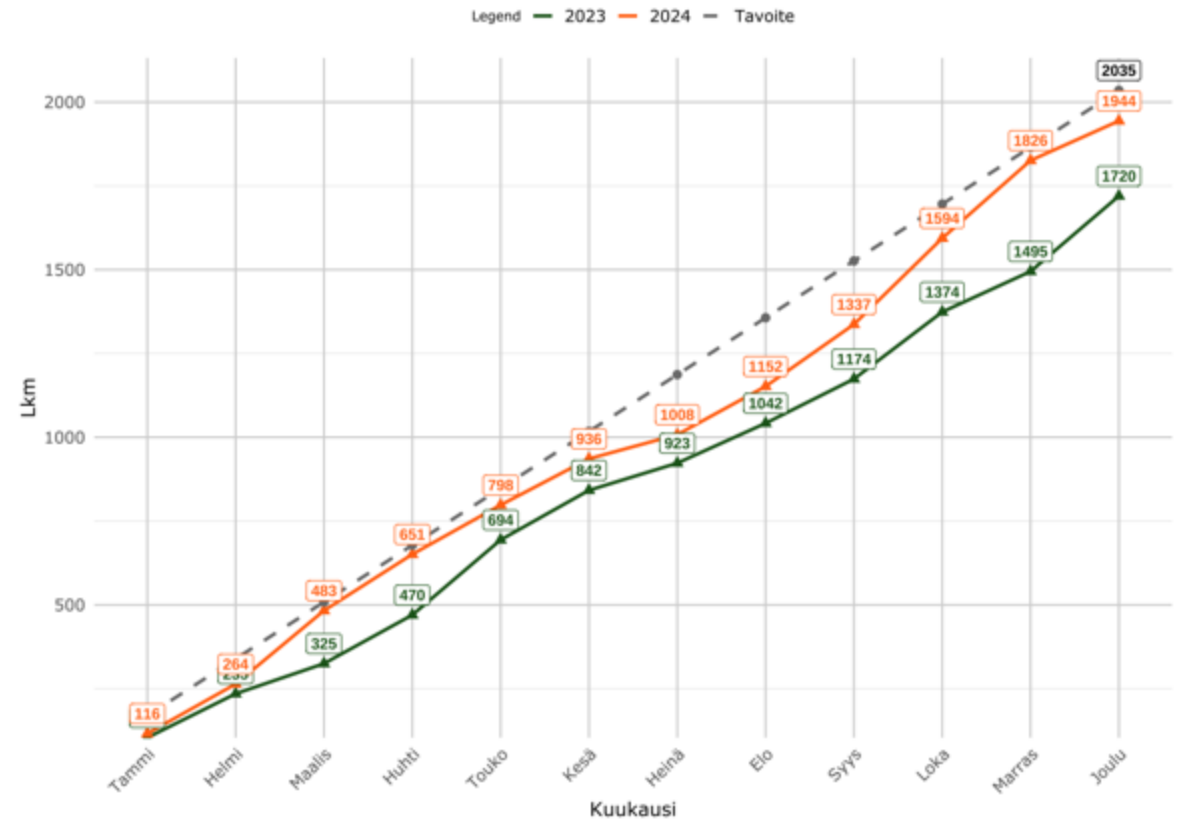
Tammi–joulukuu 2024 kumulatiivinen, vertailu vuoteen 2023

- Valvontatoiminnan toteuma 2024: **1 944 tarkastusta** (toteuma 95,5 % , vs. 2023 93,3 %).
- Turvallisuusviestinnän toteuma 2024: **669**, turvallisuuskoulutusten määrä ylitti tavoitteen.
- Valvontakohteiden palotarkastusten tavoite 2024: **2 035 tarkastusta** ja turvallisuusviestinnässä on **660 tilaisuutta**
- Vuosi 2024: tulipaloissa menehtynyt **viisi henkilöä** (LU) (vs. 2023 – 1 palokuolema)

TUVI 2023-2024 toteuma ja tavoite (2024)

Valvonta 2023-2024 toteuma ja tavoite (2024)

Onnettomuuksien ehkäisy vuonna 2024

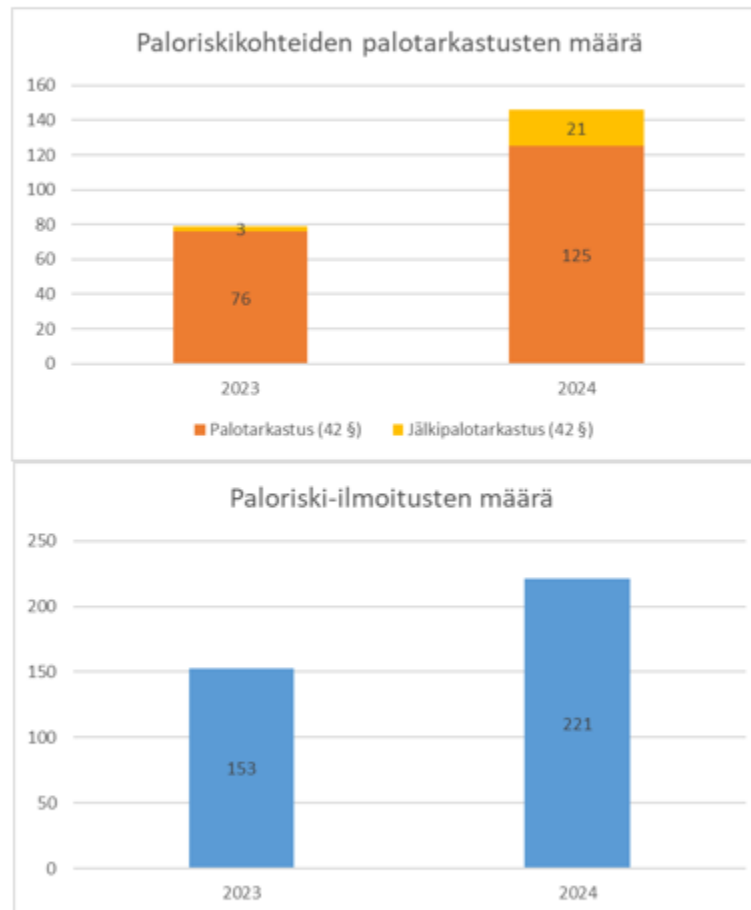
Paloriskivalvonta

Paloriskiasunto on asunto tai rakennus, jossa on havaittu ilmeinen palonvaara tai muu suuri onnettomuusriski. Pelastuslaki 42 §, ilmoitusvelvollisuus.

- Paloriskikohteissa ilmoituksia: **221 kpl** (v. 2023 oli 153 kpl, nousua 68 kpl)
- Paloriskikohteisiin 146 palotarkastusta (79 palotarkastusta v. 2023, nousua 67 kpl).
- Ilmoitusmäärän suuresta kasvusta huolimatta **yli 74 %** ilmoituksista ehdittiin käsitellä tai ottaa käsittelyyn vuoden 2024 aikana.
- Palovaroitinuudistuksen myötä (asunnoissa tullaan käymään laajamittaisesti) ennakoidaan ilmoitusten määrän suurta kasvua.

LÄNSI-UUDENMAAN PELASTUSLAITOS
VÄSTRA NYLANDS RÄDDNINGSVÄRK
WESTERN UUSIMAA RESCUE DEPARTMENT

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde
Western Uusimaa Wellbeing Services County

Tiedolla johtamisen kehittäminen

Tiedolla johtamisen kehittäminen

Tavoite

Hyvinvointialue on määritelty selkeästi, mitä hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on sosiaali- ja terveyspalveluissa vuoden 2024 loppuun mennessä.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella on käytössä päätösten vaikutusten ennakoarviointi valtuustokauden loppuun mennessä

Edistetään sosiaalista hyvinvointia ja sosiaalisia ongelmia koskevan tiedon välittymisestä hyvinvointialueella ja sosiaalihuollon asiantuntemuksen hyödyntämistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.

Keskeiset toimenpiteet

- Kysely hyte-määritelmästä toteutettu keväällä 2024. Kyselyn pohjalta laadittu määritelmä, jonka lanseeraus vuoden 2025 alussa.
- LUVN:n ennakkovaikutusten arvioinnin (EVA) malli ja ohjeistus kehitetty ja otettu käyttöön syksyllä 2024.

Sosiaalisen raportoinnin kehittäminen:

- LUVN-tasoinen sosiaalisen raportoinnin toteutussuunnitelma ja rakenteet on muodostettu, kansallinen ohjaus huomioiden.
- Sosiaalisen raportoinnin työkalu on otettu käyttöön ja sovittu seurannasta.

Mittarit toimenpiteille

Määritelmä on valmistunut.

Ohjeistus on laadittu ja otettu käyttöön. EVA-mallia pilotoitu asumispalvelujen uudelleen organisoinnin ja talousarvion toimenpidekorttien yhteydessä.

Raportteja täytetty:

12 kpl / 2023 -> 105 kpl / 2024

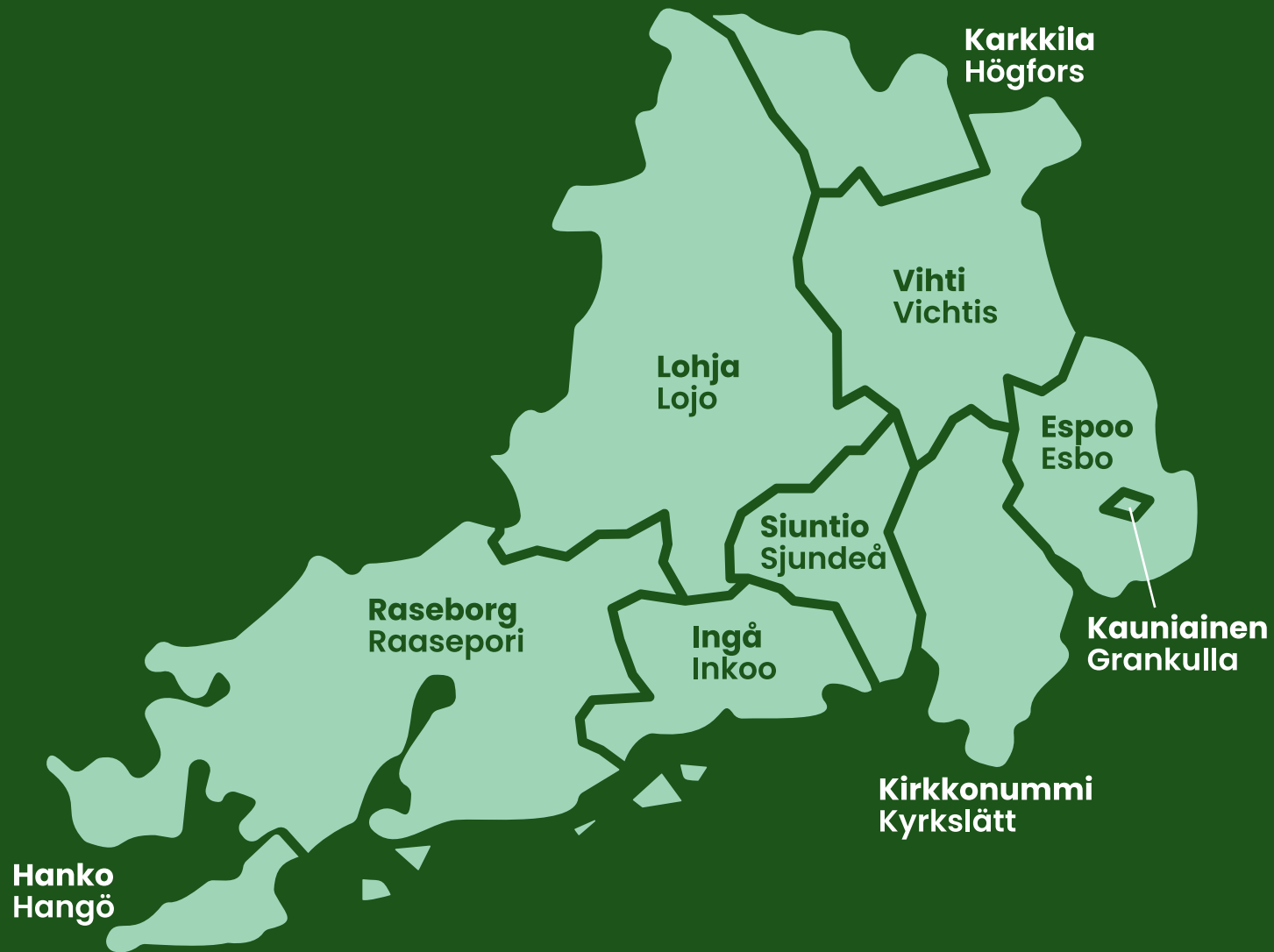
->Tavoiteltu kasvu toteutunut reilusti yli 30% tavoitteen!

Lisäksi jatkokehitetty HYTE-PowerBI-raporttia alueellisen hyvinvointitiedon hyödyntämisen työkaluksi.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Västra Nylands välfärdsområde

Seuraa meitä sosiaalisessa mediassa:

 [Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue](#)

 [@luhyvinvointialue](#)

 [Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue](#)

 [@LUhyvinvointi](#)

 [Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue](#)